

တြာတြာပန်း

သက်တံကို ဖမ်းမယ် နှင့်

မ ဂ ဇ င် : ဝ ဣ ရ ည် မှာ :

သုန္ဒရီ

စာရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

အဖ ဦးစိန်မောင်၊ အမိ ဒေါ်ခင်ရီတို့ မှ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် မြစ်ဝကျွန်း
ပေါ်ဒေသ ဝါးခယ်မမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည် ။ ရုပ်ရှင်မင်းသမီးကြီး မေရှင်
သီဆိုခဲ့သည့် “ချစ်ရေစင်” သီချင်းထဲမှ “ကြူကြူသင်း တဲ့ ရွှေနှင်းဆီရယ်၊

ဆင်းရဲနံ့က မွေးတယ်”ဟူသော စာသားကို နှစ်သက်၍ “ကြူကြူသင်း” ဟု ကလောင်အမည်ယူခဲ့သည်။ အမည်ရင်းမှာ ဒေါ်ခင်သန်းဝင်း ဖြစ်သည်။ ။

၁၉၅၇ ခုနှစ် (၈) တန်းကျောင်းသူဘဝ၌ တိုင်းရင်းမေဂျာနယ်တွင် ကဗျာများ ရေးသားခြင်း ဖြင့် စာပေနယ်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ဝိဇ္ဇာ ဘွဲ့ ရရှိခဲ့ သည်။ ။

ယနေ့အထိ လုံးချင်းဝတ္ထု (၁၃) အုပ်၊ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် (၁၅) အုပ်၊ ကဗျာပေါင်းချုပ် (၁) အုပ်၊ ပြဇာတ်ပေါင်းချုပ် (၂) အုပ်နှင့် ဆောင်းပါး ပေါင်းချုပ် (၁) အုပ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ။ ကဗျာ တစ်ပုဒ်နှင့် ဝတ္ထု တိုအချို့ကို အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန်၊ ရုရှားဘာသာများ သို့ပြန်ဆို၍ သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်အ သီးသီးတွင် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ။

‘မြန်မာ့နဲ့’စာတမ်း၊ ‘မြတ်နိုးဖွယ်ရာ မြန်မာကဗျာများ’ စာတမ်းနှင့် ‘ ၁၉၈၁ ခုနှစ် မတိုင်မီ အမျိုးသားရေး ညွှန်းဖွဲ့တေး’ စာတမ်း စသည့်မြန်မာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ စာတမ်းများကို ပြုစုရေးသားဖတ်ကြားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ‘စံပယ်တစ်ကုံး ဂမုန်းတစ်ပွင့်’ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ‘ရွှေတံခါးကြီး ဖွင့်ပါဦးနှင့် အခြားပြဇာတ်များ’ စာ အုပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ‘ရွှေတံခါးကြီး ဖွင့်ပါဦးနှင့် အခြားပြဇာတ်များ’ စာအုပ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ‘သိင်္ဂီရ ရသ’ဝတ္ထုတိုစုစာအုပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားစာ ပေဆု သုံးကြိမ် ရရှိခဲ့သည်။ ။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ ချီးမြှင့်သော ဝိဇ္ဇာပညာထူးချွန်ဆု (ဒုတိယ ဆင့်) ကို ရရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အရှေ့တောင်အာရှစာပေ (The S.E.A Write Award) ဝတ္ထုတို ဆုကို ‘ဘဝရိပ်ရောင်’ဝတ္ထုတိုစု (Shades of Life) စာအုပ်ဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။ ။

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၃)အဖြစ် စာ
ပေတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပြီး ရန်ကုန် မြို့၊ ပါရမီရိပ်သာ၊ ရ
န်ကင်းမြို့နယ်တွင် မိသားစုနှင့်အတူ နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ။

*

စာရေးသူ၏ နိဒါန်းစကား

မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များကို စုစည်းထုတ်ဝေရန် ဆန္ဒရှိသည် မှာ ကြာပါပြီ။ ယနေ့ခေတ် မဂ္ဂဇင်း များ တွင် ဝတ္ထုရှည်၏ အခန်းကဏ္ဍ မှေးမှိန်နေသည် ကို အားမလိုအားမရဖြစ်နေမိခြင်းကလည်း ဤ ‘သက်တံကိုဖမ်းမယ်’ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များကို ထုတ်ဝေရန် တွန်းအားတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းအစိတ်ခန့်က ဝတ္ထုရှည် ၉ ပုဒ် စုစည်း၍ တစ်အုပ် ထုတ်ဝေခဲ့ဖူးသည် ။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် “ပြီးစာပေ” မှ “လေပွပြင်းပြင်း လေညင်းပြေပြေ” မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည် ၆ ပုဒ်ကို စုစည်းထုတ်ဝေပေးခဲ့သည် ။ ယခုတစ်ကြိမ် အဝတ္ထုရှည်ပေါင်းချုပ်ကို ထုတ်ဝေနိုင်ရန် ကူညီခဲ့သူမှာ “ရန်အောင်စာပေ” မှ ကိုလှတိုးဖြစ်ပါသည် ။ ထို့ကြောင့် ကိုလှတိုးကို ကျေးဇူးတင်စကားဆိုရပါ သည် ။ တဖန် မျက်နှာဖုံးပန်းချီနှင့် အတွင်းသရုပ်ဖော်ပုံများကို စေတနာအပြည့်ဖြင့် ရေးဆွဲပေးခဲ့ သည့် “ပန်းချီ ဝေမွန်လင်း”ကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။ ။

ယခုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေရန် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များကို ပြန်လည်ရှာဖွေရာတွင် “ပေဖူးလွှာ” မဂ္ဂဇင်းနှင့် “ရှုမဝ” ရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်းတို့ တွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် “အတ္တအကျဉ်းသား”နှင့် “အချစ်ပွင့်ဆန်း ပန်းပြာရောင်”ဝတ္ထုရှည်တို့ကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေမတွေ့ရှိခဲ့ပေ။ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ပျက်

စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည့် စာအုပ်များ ထဲတွင် ပါသွားသည် ဟု ယူဆရပါသည်။ အဆိုပါ ဝတ္ထုရှည် ၂ ပုဒ် ကို စာကြည့်တိုက်များ သို့ အခါခါသွား၍ ရှာဖွေ ပေးခဲ့သော “စာရေးနည်းသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄)”မှ ချစ်တပည့် “ဖြူစင်သန့်” ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုကိုလည်း ကျေးဇူးမှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ကျွန်မရေးသားခဲ့သည့် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ ထဲမှ စိတ်ခံစားမှုကို ဗဟိုပြု၍ ရေးဖွဲ့ထားသည့် ဝတ္ထုရှည်များကို ရွေးချယ်၍ ယခုစာအုပ်တွင် စုစည်းထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘဝ၏ အပြု၊ ဘဝ၏ အလှ၊ ဘဝ၏ ဒဿနများကိုအခြေခံ၍ လွတ်မြောက်လိုစိတ်၊ ဖြစ်ထွန်းလိုစိတ်၊ ကောင်းမှု မြတ်နိုးစိတ် စသည့် သမ္မာဆန္ဒဖြင့် အားမာန်နှိုးဆွသည့် စေတနာကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ ရေးဖွဲ့ထားခြင်း လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ထူးထူးခြားခြား သတိပြုလိုက်မိသည့်အချက်မှာ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်က ကျွန်မ ရေးသားခဲ့သော ဝတ္ထုရှည်များမှာ ယနေ့ခေတ် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ ထက် ၂ ဆမက ရှည်လျားနေသည့်အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ကျွန်မတို့ စာရေးသူများ နှင့် မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာများက ကြိုးစားသင့်သည် ဟု ယူဆပါသည်။

စာဖတ်သူရော မည်သို့ ယူဆပါသနည်း။

ကြူကြူသင်း

သက်တံကိုဖမ်းမယ်

သက်တံကို ဖမ်းမယ်

စိတ်ထဲတွင် အကျိတ်အခဲတွေက ဗရပူ။ အများ ဆုံးရှိနေသည် က ဝမ်းနည်းမှုတွေ။ တစ်ချီ တစ်ချီ အားငယ်စိတ်တွေကပါ အံ့ကြွလာသည့်အခါ လတ်လတ်ရင်ထဲတွင် ဆူဝေ၍ နေတော့သည်။ ။

“တွေ့အောင်ရှာခဲ့၊ မတွေ့ဘဲနဲ့ ပြန်မလာခဲ့နဲ့ ”

ငါးကျပ်တန်လေး တစ်ရွက် ဖျောက်ပစ်ခဲ့မိသည့် ဆယ်နှစ်ရွယ် သမီးကလေး လတ်လတ်အတွက် အမိနဲ့ချီမှတ်သံ ပြင်းထန်လိုက်သည် မှာ မိုးကြိုးပစ်လိုက်သလို။ စကားက အကြင်နာကင်းသ လို၊ ပြောသူ၏ မျက်နှာထားကလည်း တင်းလှ၏။ ဒေါသအမျက်ချောင်းချောင်း ထွက်နေပုံမှာ အထင်းသား။ ထိုမျက်နှာထားသည် လတ်လတ် မျက်စိထဲမှ မထွက်။ အကြင်နာကင်းသော စကား များကလည်း လတ်လတ်ရင်ထဲတွင် ပဲ့တင်ရိုက်ခတ်နေ၏။ လတ်လတ် ကြောက်လိုက်သည် မှာ နှိုင်း စရာမရှိ၊ လတ်လတ်ရင်တွေ တုန်လာသည် ။ ခြေတွေလက်တွေ အေးစက်လာသည် ။

လတ်လတ်စိတ်တွေ လုံးဝမငြိမ်။

ကြောက်ရွံ့ခြင်းသည် လတ်လတ်တစ်ကိုယ်လုံးကို လွှမ်းမိုးလျက်ရှိ၏။

‘မေမေခင်’ဟု လတ်လတ်ခေါ်ရသော ‘ဒေါ်လှလှခင်’ကို လတ်လတ်

သိပ်ကြောက်နေမိပြီ။

“ပြန်မလာခဲ့နဲ့ ”တဲ့ ။

ငါးကျပ်တန်ကလေး၏ အရိပ်အရောင်ကိုလည်း လုံးဝမတွေ့ရသေး။ ဒါဖြင့် လတ်လတ် ဘယ် ကိုသွားရပါ့မလဲ၊ လတ်လတ်အိမ်ကို လတ်လတ်မပြန်ရလျှင် ဒီပြင် ဘယ်နေရာရှိသေးလို့ လဲ။ ပိုက်ဆံ ဖျောက်ပစ်ခဲ့မိသော လတ်လတ်အပြစ်ပါ။ ဒါပေမဲ့ လတ်လတ်အိမ်ကိုတော့ ပြန်လာပါရစေ မေမေခင် ရယ်၊ လတ်လတ်ကို မေမေခင် ရိုက်ချင်လည်း ရိုက်ပါ၊ လတ်လတ်ခါတိုင်းလို အော်မငိုပါဘူး၊ ကျိတ်ခံ ပါ့မယ်၊ အိမ်ကိုတော့ ပြန်လာပါရစေ မေမေခင်ရယ်။

လတ်လတ်ရင်ထဲဝယ် တောင်းပန်သံတွေ ဆူညံနေ၏။ အိမ်သို့ အမြန်ပြန်ရောက်မှ ကျောင်း ချိန်မီမည်၊ ထို့ကြောင့် လတ်လတ်အိမ်ပြန်ပြေးချင်လှပြီ။ သို့သော် အိမ်ဘက်သို့ ခြေဦးမလှည့်ဝံ့၊ ဈေး လမ်းတစ်လျှောက် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လူးလူးဆန်ခတ်လျက် ကျပျောက်ခဲ့သည့် ငါးကျပ်တန်ကလေး ကို ပြန်တွေ့လိမ့်နိုးနိုး မျှော်လင့်ချက်ကြီးစွာဖြင့် ရှာဖွေနေခဲ့မိသည် မှာ တစ်ခေါင်းလုံး နောက်ကျိမူးဝေလာသည် အထိ။

ပြောမည်ဆိုလျှင်တော့ လတ်လတ်အပြစ်ဟု ပင် ဆိုနိုင်ပါသည် ။ ခုတလောကို လတ်လတ်မှာ အဆူခံထိစရာ၊ အရိုက်ခံထိစရာ ပြဿနာတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု တက်နေသည် ။

ပြီးခဲ့သည့် အဖြစ်များကိုမူ လတ်လတ် ဇာတ်ကြောင်းလှန်၍ ပြန်တွေးမနေချင်တော့။ လော လောဆယ် သည် မနက်ဖြစ်ခဲ့သည့် အဖြစ်ကပင် တစ်ခုပြီးတစ်ခု တက်နေသည် ။

ပြီးခဲ့သည့် အဖြစ်များကိုမူ လတ်လတ် ဇာတ်ကြောင်းလှန်၍

ပြန်တွေးမနေချင်တော့။ လော လောဆယ် သည် မနက်ဖြစ်ခဲ့သည့် အဖြစ်ကပင် လတ်လတ်ကို နှိပ်စက်လှပါပြီ။

မနက်ကလည်း ခါတိုင်းမနက်များ လိုပင် မနက်ခြောက်နာရီတွင် လတ်လတ်အိပ်ရာမှ ထရသည် ။ တကယ်တော့ လတ်လတ်က မနက်အစောကြီး မထချင်၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် လတ်လတ် သည် ကျောင်းစနေရစအရွယ်ကတည်းက ဘယ်တော့မှ ညဆယ်နာရီထက်စော၍ အိပ်ရာမဝင်ခဲ့ရ။ အိပ်ရာထဲရောက်ခဲ့မိတိုင် လတ်လတ် ဘယ်တော့မှ ဖြောင့်ဖြောင့် အိပ်မပျော်တတ်။ တစ်ရေးနိုး၍ မိခင်ရင်ခွင်ကို မှီနွဲ့ရန် စမ်းကြည့်တိုင်း အဖေရင်ခွင်ရော အမေရင်ခွင်ပါမရှိသည့်အဖြစ်က လတ်လတ် ကို လွန်စွာ စိတ်အားငယ်စေသည် ။ ထိုစဉ်က လတ်လတ်အသက် ငါးနှစ်။

မိုးကြိုးထစ်သံကြောင့် လတ်လတ်လန့်နိုးလာ၏။ တစ်ခန်းလုံး မည်းမှောင်နေ၍ ပို၍ ချောက် ချားစရာဖြစ်နေသည် ။

“မေမေ...၊ မေမေ...”

အသံကုန်အော်ရင်း မေမေဘက်သို့ စမ်းကြည့်မိ၏။ မေမေကိုစမ်း၍ မရ။

“မေမေ...၊ မေမေ...”

ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်ဖြင့် သူထပ်၍ အော်မိသည် ။ မေမေတုံ့ပြန်သံကို မကြားရ။

“မေမေ...၊ သမီး ကြောက်တယ်။ မေမေ ဘယ်မှာ လဲ။ သမီး ကြောက်တယ်”

မိုးကြိုးသံနှင့်အတူ လျှပ်စီးတွေက ဝင်းခနဲ။ သူ့အခန်းကျဉ်းကလေး

ထဲတွင် လတ်လတ်နေစ ရာမရှိအောင် ချောက်ချားနေမိသည်။ ။

“မေမေရေ...၊ သမီးကြောက်တယ် မေမေရဲ့ ။ မေမေဘယ်မှာ လဲ”

သူ့အော်သံမဆုံးမီ အခန်းထဲတွင် မီးလင်းသွားသည်။ ။

“ဟဲ့၊ ကောင်မလေး၊ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက် အော်နေရတာလဲ”

သူ့ဘေးတွင် ရောက်နေသူက သူ့မေမေမဟုတ်။ မေမေခင် ခေါ်ထားသော အိမ်အကူ ဒေါ်ဂျူ လီ ဖြစ်သည်။ ။ လတ်စသပ်တော့ ဒါ မေမေ့အိမ်မှ မဟုတ်ဘဲ။ ချက်ချင်းအသိဝင်လာ၏။

“ငါ အိပ်လို့ မရတော့ဘူး။ မိုးတွင်းပဲ မိုးကြိုးပစ်တာ အဆန်းလား။ နင့်အော်သံကြောင့် ချစ်စု ကလေး နိုးသွားရင် နင်အဆူခံထိမှာ မသိဘူးလား။ စိတ်ညစ်လိုက်တာ”

ဒေါ်ဂျူလီ၏ ငြူငြူစုစုပြောပုံကြောင့် လတ်လတ်ရင်ထဲပို၍ ခံစားသွားမိသည်။ ။ ချစ်စုက ဟိုး အပေါ်ထပ်က အိပ်ခန်းထဲမှာ အိပ်တာပဲ၊ မကြားနိုင်ပါဘူး။ နိုးလည်း မနိုးနိုင်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ ချစ်စု အတွက် ဒီလောက်ပူပန်နေရတာလဲ ဒေါ်ဂျူလီရယ်ဟု မေးချင်စိတ်ကို မနည်းမျိုသိပ်ထားရ၏။

“လတ်လတ်၊ နင့်အမေအကြောင်း မပြောနဲ့ နော်၊ အစ်မက ကြိုက်တာ မဟုတ်ဘူး ၊ နင်သိတယ် မဟုတ်လား”

* * * * *

လတ်လတ်၏ အမေကို ဆွေမျိုးသားချင်းတွေက အမျိုးဟု ပင် ထည့်မပြောချင်ကြ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် လတ်လတ်အမေက လတ်လတ်တို့ သားအဖကိုပစ်၍ နောက်အိမ်ထောင်ပြုသွားသော ကြောင့်ဟု ပြောသံကိုကြားရဖူးသည်။ ။ လတ်လတ်သည် နှစ်နှစ်သမီးတွင် ပင် မိခင်

ရင်ခွင်နှင့် ကင်း ကွာခဲ့ရ၏။ မကြာမီ ဖေဖေ နောက်မိန်းမယူသည် ။ တနယ်တကျေးသို့ အလုပ်ပြောင်းရသည် ။ လတ်လတ်ကို မေမေ့အစ်ကိုကြီးဖြစ်သူ ဦးမြမောင်က ခေါ်ထားသည် ။ လတ်လတ်က သူ့ကို ‘ဖေမောင်’ဟု ခေါ်ခဲ့သည် ။ ဖေမောင်၏ ဇနီးက ‘မေမေခင်’ ဖြစ်သည် ။ ဖေမောင် တို့ မှာ ကိုမော်နှင့်ကိုစိုးဟူသော သားနှစ်ယောက်ရှိသဖြင့် လတ်လတ်ကို သမီးကလေးအဖြစ် မွေးစားသည် ဟု ကျန်ဆွေမျိုးသားချင်း များ ပြောကြဆိုကြသံကို လတ်လတ်ကြားခဲ့ရဖူးသည် ။ လတ်လတ် အသက်နှစ်နှစ်ကျော်ကျော်အရွယ် ဖေမောင်တို့ အိမ် ရောက်ခဲ့ချိန်ဝယ် ကိုမော်က လေးတန်း၊ ကိုစိုးက နှစ်တန်းသို့ ရောက်နေကြပြီ။ သူ တို့ သည် လတ်လတ် သူတို့ ဆီ ရောက်လာတော့ အရုပ်ကလေးတစ်ရုပ် ကောက်ရသလို သဘောကျ ဝမ်းမြောက်ခဲ့ကြသည် ။ တစ်ခါတလေ လတ်လတ်ကို မငိုငိုအောင် စတတ်ကြသည် ကလွဲ၍ သူတို့ လတ်လတ်ကို ညှာတာကြသည် ။ လတ်လတ်ကလည်း အစ်ကိုနှစ်ယောက်ကို အလွန်ခင်တွယ်ခဲ့မိ သည် ။ ထိုစဉ်ကတော့ လတ်လတ် အတော်ပျော်ရွှင်ခဲ့သည် ကို ပြန်သတိရနေမိ၏။

လတ်လတ်ကုသိုလ်ဟု ပင် ဆိုရမည်ထင်ပါ၏။ လတ်လတ်ရောက်ပြီး နောက်တစ်နှစ်မှာ ပင် မေမေခင်က သမီးကလေးတစ်ယောက် ထပ်မံမွေးဖွားခဲ့၏။ လတ်လတ်သည် ညီမလေး ‘ချစ်စုလှိုင်’ ကို သံယောဇဉ်ကြီးစွာ ချစ်မိပြန်သည် ။ ရှားရှားပါးပါး သားကလေး နှစ်ယောက်တည်းမွေးပြီး ခုနစ် နှစ်ကျော် ရှစ်နှစ်ချဉ်းကာမှ မမျှော်လင့်ဘဲ ရရှိခဲ့သည့် သမီးကလေး ‘ချစ်စုလှိုင်’ကို ဖေမောင်တို့ လင်မယားချစ်လိုက်ကြသည် မှာ သည်းသည်းလှုပ်။

ယခင်က လတ်လတ်ကို ‘သမီး’ ‘သမီး’နှင့် ကြင်နာယုယတတ်ခဲ့သူ ဖေမောင်ကပင် လတ် လတ်ကို သိပ်အရေးမလုပ်တော့။ နဂိုထဲက ခပ်မှ

နိမ္မိန်နေခဲ့သည့် မေမေခင်ကဆို ပြောနေစရာမလို တော့ပေ။ လတ်လတ် အယုယခံလိုစိတ်ဖြင့် မှီဝင်စရာ ဖေမောင်၏ ရင်ခွင်ထဲဝယ် ညီမလေး ‘ချစ်စု လှိုင်’က အချိန်ပြည့် နေရာယူထားလေပြီ။ ကြာ လာလေလေ လတ်လတ်အတွက် ဖေမောင်တို့ အိမ် ကြီးတွင် နေရာမရှိလေလေ။ အစ်ကိုနှစ်ယောက်၏ အာရုံကလည်း လတ်လတ်အပေါ် လုံးဝမရှိတော့။ သူ့အဖြစ်ကို သူသတိထားလာမိသောအခါ လတ်လတ်သည် အလွန်အားငယ်တတ်သော ကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်နေလေပြီ။

လတ်လတ်သည် ငါးနှစ်သမီးအရွယ်တွင် ပင် သူ့ဘဝကို ရင်နာစွာ ကြည့်တတ် လာလေပြီ။ နာ ကျည်းဖွယ် ခံစားချက်သည် အလွန်နုနယ်သော ငါးနှစ်သမီးကလေး လတ်လတ်ရင်ထဲသို့ စောစီးစွာ ဝင်ရောက်နေရာယူခဲ့ပါလေပြီ။ ထိုအခါ ဘယ်အရာကိုမဆို လတ်လတ်တစ်ယောက် အသက်နှင့်မမျှ အလေးအနက် တွေးတတ်လာသည် ။ နားလည်တတ်လာသည် ။ ခံစားတတ်လာသည် ။

မနက်ကအဖြစ်ကို လတ်လတ် ပြန်တွေးလိုက်မိသည် ။ ထုံးစံအတိုင်း ခြောက်နာရီမထိုးမီ အိပ် ရာမှ ထခဲ့၏။ ကပျာကသီ မျက်နှာသစ်၊ သွားတိုက်ပြီး အိမ်ရှေ့ဧည့်ခန်းကို တံမြက်စည်းလှည်း၊ ဖုန် သုတ်၊ ကြမ်းတိုက်၊ သူကြမ်းတိုက်နေဆဲ ဒေါ်ဂျူလီအနားသို့ ရောက်လာသည် ။ ဒေါ်ဂျူလီက သူတို့ နှင့် တစ်အိမ်တည်း အတူနေသူဖြစ်သည် ။ ထမင်းချက်သည် ။ အဝတ်လျှော်၊ မီးပူထိုးပေးသည် ။ တစ် ခါတစ်ရံ မေမေခင်ကို ခေါင်းလျှော်ပေးသည် ။ သနပ်ခါးသွေးပေးသည် ။ အခြား မေမေခင်ခိုင်းသမျှ ဘာကိုမဆို ငြင်းဆန်ခြင်းမရှိဘဲ ကျေကျေနပ်နပ် လုပ်ပေးတတ်သူ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို တစ်လတစ်ရာ လခပေးရသည် ။

“မြန်မြန်လုပ်လေ ကောင်မလေး၊ အစ်မနိုးလာလို့ မပြီးသေးရင် ဆူခံ

ထိဦးမယ်။ ငါဈေးသွား တော့မယ်၊ ပြီးအောင်လုပ်ထား၊ ကြားလား”

လတ်လတ်က ခေါင်းညိတ်ပြပြီး သံတံခါးကို အသာကလေး ဖွင့်ပေးလိုက်၏။ အသံဗလံ မြည် သွားလျှင် အအိပ်ဆတ်သော ညီမလေး ချစ်စုလှိုင် နိုးလာတတ်သည် ။ ထိုအခါ မေမေခင် အလွန်စိတ် ဆိုးတတ်သည် ။

ဒေါ်ဂျူလီ ဆွဲခြင်းကြီးကိုင်လျက် ထွက်သွားသည် ။ လတ်လတ် ကြမ်းတိုက်အပြီးမှာ ဒေါ်ဂျူ လီ ပြန်ရောက်လာသည် ။ မီးဖိုဆောင်ထဲဝယ် ဒေါ်ဂျူလီ မနက်စာကို စတင်ချက်ပြုတ်နေစဉ် လတ် လတ်က မီးဖိုနှင့်ကပ်လျက် သူ့အခန်းလေးရှိရာ ပြန်ဝင်ခဲ့ပြီး ကျောင်းစာကျက်ရန် ပြင်ဆင်လိုက်၏။ ထိုစဉ်မှာ ပင် အပေါ်ထပ်မှ မေမေခင် နိုးလာသံကြားရ၏။ အောက်ထပ်ဆင်း လာပြီး သားတွေကို နှိုး သံနှင့်အတူ ဒေါ်ဂျူလီကို ညွှန်ကြားပြောဆိုသံတွေကပါ ဆက်တိုက်။

လတ်လတ် စာတွေ ပြန်နွေးသည် ။ သည် နှစ် သုံးတန်းရောက်ပြီမို့ စာတွေက ပိုများ လာသည် ။ နောက်နှစ်ခါ လေးတန်းဆိုလျှင် အစိုးရစစ်မို့ ပိုအရေးကြီးသည် ။ သည် နှစ်ကတည်းက ကြိုးစားထား ဟု ဆရာမက မှာ ထားသည် ။ စာကျက်ရင်း ညကတွက်မရခဲ့သည့် သင်္ချာတစ်ပုဒ်ကို ပြန်သတိရသွား ၏။ မေးခွန်းကိုပြန်ဖတ်ရင်း အစ်ကိုတစ်ယောက် ယောက်ကိုမေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ သင်္ချာစာအုပ် ကလေးကို ရင်ဝယ်ပိုက်လျက် အစ်ကိုများ အခန်းဆီသို့ ခြေလှမ်းလိုက်၏။

‘လတ်လတ်ရေ’

ခြေလှမ်း တုံ့သွား၏။

‘ရှင် မေမေခင်’

ချက်ချင်း ထူးရ၏။ မေမေခင်က သူခေါ်လျှင် ချက်ချင်းထူးမှ ကြိုက်သည် ။ ထူးရင်း ခေါ်သံ ကြားရာ မီးဖိုထဲသို့ ပြေးသွားရ၏။ ဒါကိုလည်း လတ်လတ် အကျင့်ရနေပြီ။

‘ညည်း ဘာလုပ်နေတာလဲ’

‘စာ၊ စာ...သန့်ာ...’

‘ငါပြောထားတယ် မဟုတ်လား၊ လုပ်စရာရှိတာ ညကတည်းက အပြီးလုပ်ထားလို့၊ မနက် ကျ အလုပ်က ရှုပ်ပါဘိသနဲ့ ’

လတ်လတ် ဆုံးအောင်ပင် မဖြေလိုက်ရ၊ ငြူစူသံကို ချက်ချင်းကြားလိုက်ရ၏။

‘သွားစမ်းဈေးကို၊ မဂျူလီက ကြာဆံမေ့ခဲ့လို့ ၊ တစ်ဆယ်သားလောက် ဝယ်ချည်စမ်း၊ မြန် မြန်လည်း ပြန်ခဲ့ကြားလား၊ ဪ...မုန့်စားချင်ရင် ဘိန်းမုန့်ဝယ်စားခဲ့ ဟုတ်လား၊ သွား...မြန်မြန်’

မေမေခင် ပေးလိုက်သည့်ပိုက်ဆံကို လက်ထဲကျစ်ကျစ်ပါအောင်ဆုပ်ပြီး စကတ်ကလေး တလွှားလွှားနှင့် ဈေးသို့ ကသုတ်ကရက် ပြေးခဲ့ရ၏။ မှာ လိုက်သည် ကို ကတိုက်ကရိုက် ဝယ်ရ၏။ ဘိန်းမုန့်ကို ကိုက်ရင်း အိမ်သို့ ကပျာကသီ ပြန်ပြေးခဲ့ရ၏။ အိမ်ရောက်တော့ ထမင်းစားပွဲတွင် အစ်ကိုနှစ်ယောက်နှင့် ညီမလေး ချစ်စုလှိုင်တို့ ကြက်ဥပြုတ်နှင့် ပေါင်မုန့် မီးကင် ထောပတ်သုတ်ကို သွား ရည်ကျစဖွယ် မြိန်ရည်ယှက်ရည် စားနေကြပြီ။ ဘေးနားမှာ လည်း ကော်ဖီပန်းကန်တွေကလည်း အငွေ့တထောင်းထောင်း။

‘ကြာဆံဝယ်ခဲ့ပြီ မေမေခင်’

ကြာဆံထုပ်အပ်ပြီး ပိုက်ဆံအပိုပြန်ပေးရန် လက်ဖြန့်ကြည့်လိုက်

တော့ လက်ထဲတွင် ဆိုင်က ပြန်အိမ်းလိုက်သည့် ပိုက်ဆံမရှိတော့။

လတ်လတ် မျက်လုံးတွေ ပြာဝေသွား၏။

မျက်နှာကလေး ချက်ချင်း ငယ်သွား၏။

‘ဟဲ့...ပြန်အိမ်းလိုက်တဲ့ ပိုက်ဆံရော’

မေမေခင့်အသံက မိုးခြိမ်းသံအလား။

လတ်လတ်တုန်သွား၏။ ဘာမျှ ပြန်မဖြေနိုင်၊ ဘာမျှမရှိသော လက်ဝါးကလေးထဲသို့သာ မမှီ တံမသုန် စိုက်ကြည့်နေမိ၏။

‘ဟဲ့...ဘာလဲ၊ ကျပျောက်ခဲ့ပြီပေါ့၊ ဟုတ်လား’

မျက်စိမျက်နှာပျက်နေသည့် လတ်လတ်ကို ကြည့်နေရာက မေမေခင် သိလိုက်ဟန်တူ၏။

“ဘာလဲ ကျပျောက်ခဲ့ပြီလား”

ထပ်ဆင့်ကြားလိုက်ရသော မိုးခြိမ်းသံ။

“ဟုတ်...ဟုတ်...”

တုန်တုန်ခိုက်ခိုက်ဖြေသံမှ မဆုံးသေးမီ ‘ဘာ’ ဟု အော်သံကို ကြားလိုက်ရ၏။

‘ကြည့်စမ်း၊ ကျပျောက်ခဲ့တယ် ဟုတ်လား၊ ညည်းဘယ်လို မိန်းကလေးလဲ၊ ဒီလောက် ရှုပ် ရှုပ်ပျာပျာနိုင်ရသလား လတ်လတ်ရဲ့ ၊ ငါ့နှယ်နော်၊ ဒင်းကိုမှ ခိုင်းလိုက်မိပလေ’

ဒေါ်ဂျူလီကပါ ဝင်နှောက်လိုက်သေး၏။

“ဘယ်လိုလုပ်ပြီးများ ပျောက်ခဲ့ရတာလဲ လတ်လတ်ရယ်။ စိတ်ကုန်

လိုက်တာ”

ဥူစူဆူပူမှုတွေက ဆက်တိုက်။

“သွား၊ မတွေ့တွေ့အောင် ပြန်ရှာခဲ့၊ မတွေ့ရင် မပြန်ခဲ့နဲ့ ၊ မိန်းမကို က”

‘ဒေါင်’ခနဲ အခေါက်ခံလိုက်ရသည့် နဖူးကို လက်ဝါးကလေးဖြင့် နာ နာကြီးဖိရင်း ဈေးလမ်း တစ်လျှောက်သို့ ပြန်ပြေးခဲ့ရ၏။ ကျီးကန်းတော င်းမှောက် ရှာရ၏။ ထိုဇောကပ်သွားသဖြင့် ခေါင်းနာ သည် ကိုပင် သတိ မရနိုင်တော့၊ သို့သော် လတ်လတ် ကံမကောင်းချေ။ သူမည်မျှကြိုးစားရှာသော် လည်း မတွေ့ပေ။

“ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ၊ ဘယ်မှာ သွားရှာရပါ့မလဲ”

လတ်လတ်ရင်ထဲ ပူလာ၏။ မျှော်လင့်ချက်ကို လက်လွှတ်လိုက်ရပြီ။ သူ မေမေခင်ကို ဘယ် လိုရင်ဆိုင်ရမည်လဲ။ လတ်လတ်ကြံရာမရ ဖြစ် သွား၏။

“ဒုက္ခပါပဲ၊ မေမေခင်ကတော့ ရိုက်တော့မှာ ပဲ”

ခဏနေတော့ လမ်းထိပ်ဓာတ်တိုင်ကို ဖက်၍ အော်ဟစ်ငိုကြွေးနေသ ည့် လတ်လတ်ကို တွေ့ ကြရလေသည် ။

* * * * *

“ဟဲ့...လတ်လတ်၊ ဘောင်းဘီတွေကို တစ်ခါတည်း ဖွပ်သွားလို့ ပြော ထားတယ်မဟုတ်လား၊ ဒီအသက်အရွယ်ရောက်နေပြီ။ ပြောရဆိုရတုန်း ။ ရေချိုးခန်းထဲ ဒီအတိုင်းပုံထားလို့ သခင်မ ဘောင်း ဘီကို ဘယ်သူက လာဖွပ်ပေးမှာ လဲ”

အပြောအဆိုနှင့် အလိမ်အခေါက်က တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဇယ်ဆက် သွား၏။ လတ်လတ်က တော်ရုံလောက်တော့ ခံနိုင်ရည်ရှိနေပြီ။ သည် အိမ်မှာ အဝတ်ဖွပ်ရန် ဒေါ်ဂျူလီရှိသော်လည်း လတ် လတ်ကတော့ ကိုယ့်အဝတ်ကိုယ်ဖွပ်ဝယ်ရသည် ။ မိန်းကလေးဆိုတာ အောက်သက်ကျေမှ ကိုယ်တိုင် လျှော်တတ်၊ ဖွပ်တတ်၊ ချက်တတ်၊ ပြုတ်တတ်၊ ချုပ်တတ် လုပ်တတ်မှ ဟု ဆိုကာ လတ်လတ်ကို ခိုင်း ခြင်းဖြစ်သည် ။

လတ်လတ်ကလည်း တစ်ခါတလေ ဟိုတွေးသည် တွေး ငေးမိငေးရာ ငေးနေမိလျှင်သာ လုပ် စရာတွေကို မေ့သွားတတ်သည် ။ ကျန်အချိန်များ တွင် မူ အိမ်အလုပ်ကို လတ်လတ်စိတ်ဝင်စားပါ သည် ။ အချုပ်အလုပ်ကိုလည်း ဝါသနာပါပါသည် ။ သို့သော် မေမေခင်၏ လုံချည်ဟောင်းများကို ဖြတ် ညှပ်ပြုပြင် ချုပ်လုပ်ဝတ်ရသည့် အင်္ကျီများ ၊ စကတ်များကိုတော့ လတ်လတ် မဝတ်ချင်သည် မှာ အမှန် ပင်။ သို့ပေမယ့် လတ်လတ် မငြင်းဆန်ရဲဘဲ ဝတ်ခဲ့ရသည် သာ။ သူ့ထက် သုံးနှစ်ငယ်သော ညီမလေး ချစ်စုလှိုင်က ဂါဝန်ပုံဆန်းအရောင်အသွေး လှလှကလေးများ နှင့် ချစ်စဖွယ်လှပနေချိန်ဝယ် လတ် လတ်ကတော့ တစ်ပတ်နွမ်း အဝတ်အစားကလေးတွေနှင့်။

လတ်လတ်ကိုက ခံစားတတ်လွန်းနေသည် လား မပြောတတ်၊ ကလေးအရွယ်ကတည်းက မေမေခင် တစ်ခွန်းပြောလျှင် ဘာကိုဆိုလိုမှန်း နောက်ကွယ်တွင် ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိမှန်း အလိုလိုသိနေ သည် ။ စကားတစ်ခွန်းကို မဆိုထားနှင့် မျက်လုံးအကြည့်တစ်ချက်၏ သဘောကိုပင် လတ်လတ် ကောင်းကောင်း နားလည်တတ်နေပါပြီ။ စိတ်၏ ပြတင်းပေါက်ဖြစ်သော မျက်လုံးထဲတွင် မေတ္တာ၏ အရိပ်ထင်ဟပ်တတ်သလို၊ မကြည်ဖြူခြင်း သဘောကလည်း ပေါ်လွင်နေတတ်သည် ကို အရွယ်နှင့် မလိုက် လတ်လတ်ခံစားသိရှိသည် ။

‘ဟဲ့၊ လတ်လတ်’

‘ရှင်၊ မေမေခင်’

‘ကြမ်းတိုက်ပြီးပြီလား’

‘ပြီးပါပြီ’

‘လာစမ်း၊ ဒါလား ကြမ်းတိုက်ထားတာ၊ ဒီက လာကြည့်စမ်း၊ မနေ့ညက ဆေးလိပ်ပြာတွေ ကြမ်းပေါ်မှာ ဒီအတိုင်း လာ ပြန်တိုက်လှည့်’

ကျောင်းသွားတော့မည်ဟု ပြင်ဆင်ဝတ်စားပြီးစီးကာမှ ဧည့်ခန်းမပြောင်ဟု ဆိုပြီး ကြမ်းကို တိုက်ခိုင်းသော မေမေခင်။

ဒေါ်ဂျူလီကို ခိုင်းလျှင်ဖြစ်ပါလျက်နှင့် လတ်လတ်ကို တမင်ခိုင်းခဲ့သည် ။ ဒါကိုသိလျက်နှင့် လတ်လတ်ပြန်မပြောရဲ။ စကတ်လေးကို မကာတကုန်းကုန်း တိုက်ပေးခဲ့ရသေး၏။

‘ကြက်သားပြုတ်ကြော်က မေမေခင်နဲ့ ညီမလေးတို့ အတွက် ထားလိုက်သိလား။ ဝက်သား နှပ်ကလည်း ကိုမော်တို့ ဖို့ နော်။ တို့ က ချည်ပေါင်ဟင်းနဲ့ ငါးပိချက် စားကြတာပေါ့။’

ဒေါ်ဂျူလီက မေမေခင်၏ လက်ကျကိုရသူပီပီ ထိုကဲ့သို့ စီမံခန့်ခွဲပေးတတ်သည် ။

ဒေါ်ဂျူလီ စား မစားတော့မသိ။ လတ်လတ်ကိုတော့ ချဉ်ပေါင်ဟင်းနှင့် ထည့်ပေးခဲ့သည် ။ ကြက်သားနှင့် ဝက်သားကို မစားစေလိုပါလားဟူသောအသိကြောင့် လတ်လတ်ဝမ်းနည်းမဆုံး၊ ထိုသို့ သုံးလေးခါ မှတ်မှတ်ရရ ခံရဖန်များ လာသောတစ်နေ့တွင် စိတ်ပေါက်ပေါက်နှင့် ကြက်သား ဟင်းအိုးကြီးကို မှောက်ချပစ်ခဲ့ပြီး အခန်းတွင်း အောင်းနေလိုက်၏

“မှတ်ထား၊ ငါ့ကို မကျွေးဘဲ ထားတာ၊ နင်တို့ လည်း မစားနဲ့ ပေါ့”

ကျေနပ်စွာ ကြိမ်းလိုက်မိသေးသည်။ ။

“ဟောတော် မဂျူလီရေ၊ ပူစီထင်တယ်၊ ဟင်းအိုးကြီးမှောက်နေပြီ”

မေမေခင်၏ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ညည်းညူသံကြားတော့ လတ်လတ်ပျော်လိုက်သည် မှာ ပြောစရာမရှိ။ ကျေနပ်လွန်း၍ တခွီခွီ ရယ်ပစ်မိ၏။ ရယ်မဆုံးနိုင်ဖြစ်နေသဖြင့် ညီမလေးချစ်စုလှိုင် က အခန်းထဲဝင်လာပြီး သူ့ကို တအံ့တဩ မေးလေသည်။ ။

“မမလတ်၊ ဘာဖြစ်လို့ လဲဟင်”တဲ့ ။

★